

List do Londynu z 20 kwietnia 1902r. (zapewne ze Lwowa) na kartce papieru dwustronnie zapisanej formatu 24 x 14 1/2cm.

20/IX 902.

Kochani! Jutro jadę. Adam jedzie za jakie 10-12 dni, o Mullerze napiszę stamtąd. Jeszcze dodatkowe wiadomości o Górn. Wzięto go z paszportem jego kolegi petersburskiego. Wzięli więc i tamtego, lecz już puścili, bo się wytłomaczył, że zgubił już dawno paszport i na dowód przedstawił ogłoszenie o tym w pismach, zrobione parę miesięcy temu. Sprawy ich jeszcze nie rozpoczęto w Warszawie. Siostrę jego wywieziono do Petersburga. Zdaje się, że trzeba będzie odnowić tu stosunki. Tymczasem zaś wyślemy leżące tu Przedś (to słowo przekreślone) Prom. i Świat. do pośrednika. Napisz więc Bolku do niego o tym. Przyjdzie wszystko w koszu, wewnątrz zaś paczki są zapakowane po 10 kilo i obszyte w płótno. Spis tamtych rzeczy otrzymasz. 2) Napisz Bolku do Adama informacje wszystkie co do tego znajomego w Pruszkowie, ja nie mogłem mu żadnych udzielić, bom nawet nazwisko jego zapomniał, tylko zrób to prędko by list go zastał przed odjazdem, by uniknąć potem przesyłania listu do kraju. 3) Rubinsztajn, któremu pochlebna wzmianka o sposobie pisania dodała energii, ma napisać zaraz artykuł o Żydach w Galicji i przesłać natychmiast do nas. Rozmawiał z nim Romantyk i ten wyniósł wrażenie, że facet z nikim nie jest związany, lecz się obawia jeszcze związać z nami na fest. Wszelkie jednak nasze żądania z chęcią wypełni. Chcę żeby Witold z nim się rozmówił i wysondował. Jeśli tego nie robi, to się z nim wracając zobaczę i pogadam. 4) Walkę ma wam wysłać Witold, jest to pismo tutajszych socjalów. 5) Cham ma się jakoby zgłosić do partii, tutaj z nim prawie żadnych styczności nie mają. 6) Wogóle po rozmowie tutaj przyszedłem do przekonania, że trzeba się przenieść do Galilei, związane to jest z projektami dosyć daleko idącymi, więc o tym szerzej się rozgadamy przy zobaczeniu się w this or that coffee. 7) Co do jazdy Mullera, to przyśliemy do przekonania, że najlepiej mu będzie jechać za półpaskiem przez Katowice - Sosnowiec, w ostatecznym zaś

154

wypadku ¹⁰stąd za paskiem, na granicach bowiem nie raz robię chryje Żydom. Niech więc M. napisze do Etki o półpasek i z nią się o tym skomunikuje. Witold zaś na wszelki wypadek przygotowuje paszport. *No to* wszystko, do widzenia, uściśnienia, wasz

Ziuk

1. Jutro jadę. 21 kwietnia Piłsudski wyruszył do Królestwa dla objęcia tam kierownictwa roboty wobec aresztowań szeregu towarzyszy w ostatnich czasach.
2. Adam - nowy pseudonim Adama Bujno (także Jerzy), robotnika łódzkiego, członka władz partii, po 1906r. wyjechał do Parany.
3. Müller - Feliks Sachs (także Jan), patrz przypis 4 do listu Nr.14 ("Niepodległość" XII,6).
4. Górnik - Ksawery Prauss, patrz list Nr. 27.
5. Prom. - "Promień", Świat - "Światło".
6. Bolek - K.B.A. Jędrzejowski ("Niepodl." XI, 16).
7. Rubinsztejn - patrz przypis 5 do listu Nr. 27.
8. Romantyk - J. Piłsudski.
9. Witold - Jodko-Narkiewicz ("Niepodl." XI,7).
10. Etki - Estera Golde-Stróżecka, patrz przypis 3 do listu Nr. 8 ("Niepodl." XI,28). Wzięła ona fikcyjny ślub z Emilem Casparim, obywatelem pruskim, uzyskała obywatelstwo pruskie, zamieszkała w Katowicach, gdzie prowadziła robotę PPS i ułatwiała przejazd do Królestwa. Była to ważna "dziura" dla transportu ¹¹biuły do kraju, obok innej w Wierzbolowie (Sulkiewicz - Kizia, a potem Nowiski - Następca) i w Galicji w kierunku na Tomaszów Lubelski (Miklaszewski - Zagłoba).